

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0825U003474

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 18-08-2025

**Статус:** Наказ про видачу диплома

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:** №154-к від 22.09.2025



## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Олійник Світлана Юріївна

2. Svitlana Y. Oliinyk

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 052

**Назва наукової спеціальності:** Політологія

**Галузь / галузі знань:** соціальні та поведінкові науки

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Політологія

**Дата захисту:** 05-09-2025

**Спеціальність за освітою:** Аграрний менеджмент

**Місце роботи здобувача:** Організація відсутня

**Код за ЄДРПОУ:** 00000000

**Місцезнаходження:** -----, Київ, 00000, Україна

**Форма власності:** Змішана

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:**

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** PhD 9921

**Повне найменування юридичної особи:** Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

**Код за ЄДРПОУ:** 05417130

**Місцезнаходження:** вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Національна академія наук України

**Ідентифікатор ROR:**

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

**Код за ЄДРПОУ:** 05417130

**Місцезнаходження:** вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Національна академія наук України

**Ідентифікатор ROR:**

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 11.15.23, 11.15.25, 11.15.01.05

**Тема дисертації:**

1. Трансформація соціальної держави в умовах пандемічних викликів
2. Transformation of the welfare state in the context of pandemic challenges

**Реферат:**

1. Досліджено, що історично механізми соціальної допомоги громадянам еволюціонували насамперед під впливом масштабних криз (Велика депресія, повоєнна відбудова, фінансові кризи тощо). Пандемія COVID-19 зумовила зміну підходів до розв'язання соціальних проблем та відкрила унікальне вікно можливостей для переосмислення ролі та відповідної трансформації соціальної держави. Криза підкреслила примат і легітимність держави як такої, що несе основну відповідальність і обов'язок захищати своїх громадян, а також потенціал держави стати «генеративною», тобто орієнтованою на створення умов для повної реалізації людських здібностей. Тільки держава може рішуче діяти для захисту здоров'я, доходів і робочих місць у необхідних масштабах, а також забезпечити макроекономічну і соціальну стабільність. За оновленою версією соціальна держава має: 1) забезпечити достатню гнучкість та універсальність підходів до соціальної допомоги, щоб заохочувати до праці, але залишати місце для масштабних інтервенцій у випадку

надзвичайних ситуацій; 2) здійснювати інвестиції у людський капітал через значні зміни в структурі економіки, зумовлені як пандемією, так і впровадженням моделей штучного інтелекту; 3) розробити послідовну політику інвестицій у догляд за дітьми, в здобуття нових навичок, у здоров'я людей для збереження соціальної держави в майбутньому. Вперше у вітчизняній політології запропоновано класифікацію немедичних чинників здоров'я, зокрема політичних. Серед останніх найбільший вплив на сферу охорони здоров'я мають політичний режим, політична ідеологія, політична поведінка та політична участь. У контексті політичного режиму можна стверджувати позитивний вплив демократії на стан здоров'я громадян, що проявляється у створенні передумов для економічного розвитку, зростання доходів громадян, кращого забезпечення колективними благами. У контексті ідеології це взаємозв'язок між перебуванням при владі лівого уряду та кращим здоров'ям населення, більшою справедливістю в доступі до медичних послуг, а прихід до влади популістів зазвичай має негативний вплив на медичну систему, призводить до ослаблення регулювання тютюнопаління, обмеження репродуктивних прав, збільшення кількості незастрахованих людей, приватизації системи охорони здоров'я, скорочення видатків на медицину тощо. До політичних детермінант здоров'я також належать: структурна дискримінація за ознаками раси, етнічної належності, статі, віку тощо; колоніалізм, який негативно впливає на колонізовані, постколонізовані та корінні народи в усьому світі; неоліберальна політика, що зумовлює політичний дискурс, структуру владних відносин як на рівні окремих країн, так і у глобальному контексті; капіталізм та міжкласові відносини. Подальшого дослідження потребують такі чинники громадського здоров'я, як обмежувальна міграційна політика, гендерна рівність, екологічна та кліматична політика. Відзначено, що пандемія зумовила необхідність переглянути основоположні принципи соціальної держави, насамперед розподіл ризиків між громадянами, роботодавцями та державою. Обсяги фінансової допомоги, виділені державою на мінімізацію негативного впливу пандемії COVID-19, дають підстави стверджувати, що розширення соціальної держави стало найбільшим за всю історію людства. Практично вперше у XXI ст. в умовах масштабної кризи держава виділила допомогу не юридичним особам (наприклад, банкам під час економічної кризи 2008 року чи великим компаніям у ході реструктуризації секторів економіки), а громадянам, що знаменує новий етап її еволюції. Жорсткі часові рамки, виставлені пандемією, змінили підходи соціальної держави: усталені принципи, такі, як перевірка нужденності (добробут лише для найбільш вразливих), соціальне страхування (лише для тих, хто платить внески) та обумовленість (лише для тих, хто щось робить) були проігноровані. Держави різко збільшили обсяг і перелік видів соціального захисту; допомога надавалася майже всім і безумовно: від харчових продуктів до оплачування неробочих днів через карантинні заходи. Обґрунтовано, що пандемія COVID-19 підкреслила тісну соціальну взаємозалежність: безпека кожного залежить від забезпечення найбільш вразливих членів суспільства. На глобальному рівні взаємопов'язаність економік ще ніколи не проявлялася так чітко, як у швидкому поширенні медичних, соціальних та економічних наслідків, які легко долають кордони держав. Досягнення прогресу за сценарієм максимальних змін у трансформації соціальної держави означає постійні інвестиції у соціальний захист для забезпечення орієнтованої на людину реакції на кризу та для остаточного відновлення. Окрім пом'якшення наслідків кризи, цей підхід передбачає довгострокові зобов'язання щодо поступового зміцнення систем соціального захисту. Стратегія мінімальних змін у трансформації соціальної держави є свідченням повороту на манівці через неспроможність трансформувати заклики до солідарності на глобальному рівні у конкретні дії.

2. The dissertation substantiates that the COVID-19 pandemic has highlighted the close social interdependence: the security of everyone depends on the security of the most vulnerable members of society. At the global level, the interconnectedness of economies has never been more evident than in the rapid spread of health, social and economic consequences that easily cross state borders. Achieving progress in the maximum change scenario for the transformation of the welfare state means continued investment in social protection to ensure a people-centred response to the crisis and for the ultimate recovery. In addition to mitigating the effects of the crisis, this approach implies a long-term commitment to gradually strengthen social protection systems. The strategy of minimal change in the transformation of the welfare state is evidence of a backsliding in the failure to translate calls for solidarity at the global level into concrete action. This trend echoes the experience of previous crises,

when the first signs of recovery led to calls for fiscal consolidation and sometimes austerity. A number of potential risks arise for contributory social security systems: unpaid social security contributions will not be refunded, social security reserves will be used without replenishment, and/or billions spent on fiscal response will be transferred to future debt. Moreover, how and who repays this debt will have significant social justice implications. Calls for austerity threaten to reduce resources allocated to social protection, undermining its role in reducing inequality and poverty. It is determined that in the context of the welfare state, the impact of the pandemic was particularly pronounced in the social, economic and educational spheres. In the social sphere, the consequences of the pandemic were manifested in five aspects: social vulnerability; social capital; social relations; social mobility; and social well-being. Social vulnerability is manifested in the fact that the pandemic had a differential impact, particularly on certain social groups, including national minorities and low-income households. Social capital, which is a key determinant of resilience to crises, was severely affected by the pandemic. In times of crisis and disease outbreaks, social capital and trust can facilitate collective action and risk management at the community level, and communities with higher social capital are more likely to adhere to protective and hygiene practices during the pandemic. Social ties underpin social relations, which, in both quantitative and qualitative terms, have a significant impact on the well-being and health of citizens, and their lack increases the risk of morbidity and mortality. Social ties have deteriorated sharply due to social isolation during the pandemic, with long-term and profound consequences for the well-being of communities. Social mobility has been affected by reduced social ties, restrictions and prolonged quarantine restrictions, which have reduced people's activity outside the home, with long-term impacts on economic activity and social inequality. The social well-being of citizens deteriorated significantly during the pandemic, as the financial and economic situation directly depended on anti-pandemic measures, which highlighted the need to change social security regimes. In the economic sphere, the unprecedented global crisis caused by the COVID-19 pandemic has led to a global economic downturn and increased economic and social inequality. Education has become one of the sectors most affected by the pandemic worldwide, which has impeded the normal operation of the system's institutions, primarily due to long-term quarantines and pandemic restrictions. It is clarified that the main features of the anti-pandemic measures taken by governments in different parts of the world and which may have a further impact on the transformation of the welfare state are: 1) universalism in the provision of social services for a fairly wide range of social groups; 2) intensification of discussions on the introduction of a universal basic income; 3) inclusiveness: focusing on the specific needs of previously ignored social groups (women, children, persons with disabilities, minorities); 4) digitalisation of social services; 5) revision of family policy. The pandemic has also highlighted the importance of technology, especially the speed of communication, for wellbeing. It turned out that: 1) reaching numerous people, 2) quickly and with 3) minimal opportunities for fraud has become possible only for countries with developed financial and communication infrastructure, which means widespread use of digital payments, digital identifiers and data related to these identifiers, such as tax returns.

### **Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

### **Публікації:**

- Олійник С. Ю. Методологія політологічних досліджень у контексті проблематики соціальної політики. Держава і право. 2022. Вип. 91. С. 213-222.
- Олійник С. Ю. Німецька соціальна держава в умовах пандемії. Держава і право. 2022. Вип. 92. С. 223-233.

- Олійник С. Ю. Вплив пандемії на державну політику соціального забезпечення. Держава і право. 2023. Вип. 93. С. 256-268.
- Олійник С. Ю. Немедичні чинники здоров'я громадян у контексті постпандемічного світу. Політікус. 2024. №3. С.90-93.
- Олійник С. Вплив зростання нерівності на політичний ландшафт. Сучасні політичні процеси: глобальний та національний виміри: матеріали II міжнар. наукпракт. інтернет-конф. (м. Одеса, 29 квітня 2022 р.). Одеса: Національний ун-т «Одеська юридична академія», 2022. С. 135-139.
- Олійник С.Ю. Захист соціальних прав людини в умовах воєнного стану. Захист прав, свобод і законних інтересів людини, громадянина та держави в умовах збройної агресії проти України: зб. наук. праць. Матеріали XIII міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 19 жовтня 2022 р.) / ред. колегія: О. В. Скрипнюк, І. Б. Усенко, Є. В. Ромінський, А. М. Гурова, А. Ю. Іванова, П. С. Демченко. Київ: Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України, 2023. С. 193-195.
- Олійник С. Взаємозв'язок рівня освіти та стану здоров'я в контексті держави загального добробуту. Сучасні політичні процеси: глобальний та національний 13 виміри: матеріали III міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Одеса, 30 листопада 2023 р.). Одеса, 2023. С. 108-112.
- Олійник С. Охорона здоров'я громадян в контексті держави загального добробуту країн Східної Європи. Правові, економічні та соціокультурні засади регулювання суспільних відносин: сучасні реалії та виклики часу: зб. матер. V всеукр. наук.-практ. конф., 5-6 грудня 2023 р. / Полтавський Ін-т економіки і права, ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»; відп. ред. Р. Басенко. Полтава: ПІЕП, 2024. С. 309-311.
- Олійник С. Глобальна пандемічна угода як превентивний інструмент та робота над помилками. Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу: матер. VIII міжнар. наук.-практ. конф., 15-16 травня 2024 р. / Полтавський Ін-т економіки і права, ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»; ред. кол.: Н. Мякушко, Р. Шаравара, Р. Басенко та ін.; відп. ред. Р. Басенко. Полтава: ПІЕП, 2024. С. 90-93.
- Олійник С. Еволюція права на здоров'я як права людини. Права людини та демократія: зб. наук. статей та тез за матер. наук.-практ. конф., присвяч. дню Європи, 220-річчю Національного юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого та 5-річчю кафедри права Європейського Союзу (м. Харків, 9 травня 2024 р.) / Кафедра Жана Моне «Поглиблене вивчення цінностей та права ЄС: український контекст»; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2024. С. 91-93.

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Планується до впровадження

**Зв'язок з науковими темами:** 0120U105262; 0120U105262

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кресіна Ірина Олексіївна

2. Iryna O. Kresina

**Кваліфікація:** д.політ.н., професор, 23.00.05

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0771-9707

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

**Код за ЄДРПОУ:** 05417130

**Місцезнаходження:** вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Національна академія наук України

**Ідентифікатор ROR:**

**VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Сіленко Алла Олександрівна
2. Alla O. Silenko

**Кваліфікація:** д.політ.н., професор, 23.00.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9420-0019

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський національний економічний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 02071079

**Місцезнаходження:** вул. Преображенська, 8, Одеса, 65082, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Хома Наталія Михайлівна
2. Nataliia M. Khoma

**Кваліфікація:** д. політ. н., професор, 23.00.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-2507-5741

**Додаткова інформація:** <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57224475851>;  
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=q-R8DHoAAAAJ&hl=uk>

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Львівська політехніка"

**Код за ЄДРПОУ:** 02071010

**Місцезнаходження:** вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

### **Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Батанова Наталія Миколаївна
2. Nataliia M. Batanova

**Кваліфікація:** к.ю.н., с.д., 12.00.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1828-6708

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

**Код за ЄДРПОУ:** 05417130

**Місцезнаходження:** вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Національна академія наук України

**Ідентифікатор ROR:**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Стойко Олена Михайлівна
2. Olena M. Stoiko

**Кваліфікація:** д. політ. н., 23.00.02

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2887-6824

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

**Код за ЄДРПОУ:** 05417130

**Місцезнаходження:** вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Національна академія наук України

**Ідентифікатор ROR:**

### **VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Горбатенко Володимир Павлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Горбатенко Володимир Павлович

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Топонар О.І.

**Реєстратор**

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна